

Handläggare: Göta Sandin
Telefon: 08-508 03 294

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stockholms stads förskoleplan - en förskola i världsklass

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remiss gällande förskoleplan för Stockholms stad.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Maria Häggblom

Cathrine Önnestam

Stadsdelsdirektör

Avdelningschef

Bilagor

1. Remissen ”Stockholms stads förskoleplan – en förskola i världsklass”

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har från skolroteln fått ärendet ”Stockholms stads förskoleplan, en förskola i världsklass” på remiss.

Syftet med förskoleplanen är att den ska fungera som planeringsunderlag för verksamheten i stadens förskolor.

Förskoleplanen utgör tillsammans med skolplanen en helhet för utbildningssystemet i Stockholms stad. Tillsammans med de nationella styrdokumenterna är den styrande för stadens nämnder och förskolor i arbetet med att utveckla verksamheten. Varje berörd nämnd ska i sina åtaganden väga in förskoleplanens mål för att uppnå hög kvalitet och goda resultat i verksamheten. Nämnden ställer sig positiv till stadens inriktning för planeringen av förskolans verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder i dialog med stadsdelens förskolechefer vid arbetsplatsträff den 13 november 2008. Förskolecheferna ställer sig positiva till förslaget som helhet. De lyfter särskilt fram att förskolans uppdrag är tydligt beskrivet och förskoleplanens målområden väl överensstämmer med läroplanens. De ställer sig tveksamma till skrivningen om IT-stöd som är välutvecklat om inte varje stadsdelsnämnd åläggs att avsätta resurser för en utveckling. Skrivningen om pedagogisk dokumentation, flerkulturell tillhörighet, flerspråkighet och ett interkulturellt arbetssätt stämmer väl överens med förskolechefernas inriktning. Området barns olikheter som en tillgång och barn i behov av särskilt stöd menar förskolecheferna är väl uttryckt. Förskoleplanen beskriver att utevistelsen är en viktig del i barns utveckling och hälsa. Betydelsen av en näringsriktig kost borde också beskrivas. Föräldrars betydelse för barns utveckling och lärande i samverkan med förskolan och föräldrarnas roll och delaktighet vid överlämnandesamtal är viktigt för alla barn och bör särskilt betonas.

De fackliga organisationerna har getts information om förskoleplanen vid möte med avdelningens samverkansgrupp den 7 november 2008 och uppmanades att lämna eventuella synpunkter vid nästa samverkansgrupp den 5 december 2008.

Ärendet

Stadsdelsnämnden har från skolroteln fått ärendet "Stockholms stads förskoleplan, en förskola i världsklass" på remiss. Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden, kulturnämnden, lärarförbundet, SEFIF, Vittra och Pysslingen.

Yttranden ska ha inkommit till skolroteln senast den 19 december 2008.

Kommunfullmäktige beslutade i budget 2007 att en ny förskoleplan ska tas fram för Stockholms stad. Syftet med förskoleplanen är att den ska fungera som planeringsunderlag för verksamheten i stadens förskolor. Förskoleplanen

innehåller övergripande överväganden hur staden vill styra förskoleverksamhet på sikt. Här avses hur den utvecklas och vilken inriktning staden vill ge förskolan.

Förskoleplanen är tillsammans med skolplanen en helhet för utbildningssystemet i Stockholms stad. Tillsammans med de nationella styrdokumenterna är den styrande för stadens nämnder och förskolor i arbetet med att utveckla verksamheten. Planen omfattar såväl kommunal som enskilt driven förskola och ska så långt möjligt vägleda även familjedaghem och öppna förskola.

Förskolan ska lägga grunden till ett livslångt lärande och vara rolig, stimulerande, trygg och utmanande, full av möjligheter. Den ska aktivt bidra till jämställdhet och ta tillvara mångfaldens möjligheter. Förskolan ska medverka i barns fostran, men inte överta föräldrars ansvar.

Förskolechefers och pedagogers engagemang, ledarskap och utbildning är förutsättningar för en förskola i världsklass. En förutsättning för en förskola av god kvalitet är medarbetare med hög kompetens, där fortbildning och kompetensutveckling är en del i ett pedagogiskt utvecklingsarbete.

Kommunfullmäktige fastställer budgeten för staden. I budgeten fastställs indikatorer som mäter måluppfyllelsen och aktiviteter som ska bidra till att kommunfullmäktiges mål uppfylls. Stadsdelsnämnden ansvarar för att förskolans övriga styrdokument allmänna råd, läroplan, barnkonvention, skollag och förskoleplan, förhåller sig till detta.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har tagit del av remissen ”Stockholms stads förskoleplan – en förskola i världsklass.” Nämnden har valt att kommentera förskoleplanens fyra huvudområden vilka är Inledning, Lärande och utveckling i fokus, Värderingar och trygghet samt Styrning och ledning. Nämnden ställer sig i hög grad positiv till förslaget som tydligt stärker läroplanens målområden och inriktning.

Inledning

Inledningen klargör förskolans uppdrag och förskoleplanens betydelse för verksamheten vilket nämnden ställer sig helt bakom. Under barnets vistelsetid i förskolan krävs att verksamheterna tillsammans med barn och föräldrar utvecklar de redskap som behövs i mötet med en framtid i ständig förändring och för att individen år 2030 ska kunna vara en aktiv, demokratisk samhällsmedborgare.

Beskrivningen om hur Stockholms stad i sina verksamheter präglas av storstadens speciella förutsättningar och mångfald kan förtydligas.

Lärande och utveckling i fokus

Nämnden menar att skrivningen kring barns lärande är tydlig och vill framhålla vikten av att barn lär sig i olika sammanhang, både inomhus och utomhus, under hela dagen i förskolan. Beskrivningen av lekens betydelse för barns lärande och utveckling är tydlig. Fokus på det språkutvecklande arbetet för att höja barns språkliga medvetenhet och kommunikativa kompetens vilket är särskilt viktigt för de flerspråkiga barnen ställer sig nämnden positiv till. Nämnden menar också att matematik och naturvetenskap tydligt lyfts fram som särskilda områden vilka främjar barns utforskande, nyfikenhet och lust att lära.

Begreppet flerspråkighet är vedertaget och gäller alla barn/elever med ett annat modersmål än svenska. Formuleringen svenska som andraspråk används inom grundskolan och betecknar ämnet svenska som andraspråk för elever. Önskvärt är att i förskoleplanen enhetligt använda begreppen ”barn med annat modersmål än svenska” och ”flerspråkiga barn.” Nämnden vill också framhålla vikten av ett språkutvecklande arbetssätt för att barns kommunikativa kompetens ska utvecklas. Kartläggning av barnets olika språkområden samt observation och analys av barnets språk- och kunskapsutveckling är viktiga delar i detta arbete. Samverkan förskola -grundskola är ett för nämnden prioriterat område och barnets övergång ska planeras noggrant både tillsammans med skolans lärare och föräldrarna.

Värderingar och trygghet

Nämnden vill här understryka behovet av att tydligt kommunicera förskolans värdegrund gentemot brukarna. Samtliga förskolor ska arbeta aktivt utifrån en likabehandlingsplan som föräldrar både i framtagandet och uppföljningen av den på ett bättre sätt behöver göras delaktiga i. Det är positivt att förskoleplanen tydligt uttrycker barns delaktighet i utformningen av verksamheten och att barnen ska ges möjlighet till olika former av inflytande i den dagliga verksamheten. Föräldrarnas inflytande i förskolan lyfts fram. Det är föräldrarna som har ansvar för sitt barn. Förskolans uppgift är att i samförstånd med föräldrarna stödja barnets lärande och utveckling. Goda dagliga kontakter och väl fungerande utvecklingssamtal är en förutsättning för detta.

Styrning och ledning

Nämnden ställer sig positiv till det som skrivs under styrning och ledning. Goda förutsättningar för styrning och ledning av förskoleverksamheten kräver en gemensam reflektionstid och planeringstid för all personal i förskolan och kan förtydligas i förskoleplanen. Förskolorna har utifrån sitt uppdrag stort behov av att utveckla och följa upp sitt gemensamma pedagogiska arbete och systematiska

kvalitetsarbete. Nämnden betonar vikten av att avsätta tid likvärdigt med grundskolornas fastställda planeringsdagar. Det är en förutsättning för uppföljning och utvärdering av det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden noterar med tillfredsställelse tydliggörandet av förskolechefens och förskollärarens roll gällande det pedagogiska ledarskapet i förskolan. Det är också viktigt att en riktad chefsutbildning görs i samverkan med andra chefer inom hela utbildningsväsendet. Medarbetare och pedagoger är beteckningar som används i förskoleplanen och nämnden menar att det i planen måste göras tydligt vilka personalgrupper som avses och anser det önskvärt att enbart använda begreppet pedagoger när hela personalgruppen avses. Begreppet förskollärare bör användas när den pedagogiskt utbildade personalen beskrivs.

Nämnden ställer sig positiv till planen och den kommer att vara ett viktigt styrdokument i stadsdelens förskolor då den förstärker och förtydligar målen i läroplanen för förskolan.

Nämnden ser fram emot att stadens förskolor åter igen får ett tydligt mål- och styrdokument som uttrycker den politiska viljan på den kommunala nivån.